

Българин написва румънския химн!

**Антон Пан /Пантелеймонов/
Автор на румънския химн**

Приятелите от двата бряга на Дунава, ако пътят ви, по различни поводи, мине някога през Брашов, въведете в оная хитра джаджа, която от предното стъкло на колата ви сочи желанието път, адреса PIATA UNIRI 2. Ще ви отведе на спретнат площад пред църквата „Св. Николай“. Малко по-сгушена вляво е една скромна сграда, градена през 1760 г. Първото Румънско училище! Таксата е символична. Вътре ще ви лихне онази неопределена миризма на старите балкански къщи – дъхът на миналото.

Ох, какви богатства има в тази къща! 4000 старопечатни книги и документи, написани предимно на кирилица. Между тях има и писма с подписа на Св. Патриарх Евтимий, а от корицата на книгата „История на крепостта Велико Търново“ ще видите силует, напомнящ за сегашната Патриаршеска Църква на

Царевец... Качете се горе, на етажка. Забравете за миг принтерите и копринните машини! Пред Вас, в плът и кръв, от желязо и дърво, е стара печатна преса. На повече от 200 години. И забравете за миг „панаира на суетата“, защото от тази преса е излязъл през 1824 г. Рибният Буквар, тръгнало е светското образование в България. А защо в Брашов? Вероятно защото Петър Берон в Брашов е направил прощъпалника си в образованието. Същият Петър Берон, комуто в Сорбоната са предлагали професорска катедра, ако се преименува на Пиер Барон. Но той отказал, запазвайки българското си име. И завещал цялото си наследство за Българската Мъжка гимназия в Одрин. Поклонете се пред тази печатна преса. Нищо, че няма душа! Аз се прекръстих пред нея.

А в партера има зала, която точно възпроизвежда

класна стая от преди 200 години. С чиновите, маситниците и пачите пера. И с черните работи – онези плочки, върху които се е „писало и брисало“. Големи са колкото днешните ученически таблети. И точно тази зала се нарича „Антон Панн“. Не само защото този великан на просветата е преподавал тук. Много румънци го сочат като един от тримата основоположници на модерния румънски език, знаменит музикален педагог, радегел за отделяне на фанариотското влияние от румънската култура. Великият Еминеску го нарича „кръщелник на Пепеляшка, мъдър като пословица“. До къде ли би стигнал Антон Пантелеймонов (или Пантелеев) – син на сливенски бакарджия, ако превратностите на съдбата и руско-турските войни не бяха захвърлили майка му – вдовица с три деца, първо в Кишинев, а после – в Букурещ. Там той учи, попива румънския език и култура, проявява се като знаков музикален педагог. Съдбата го превръща в „румънски българин“, изцяло отдаден на румънската култура. А когато идва огнената 1848 година той написва музика към стиховете:

„Румънецо, вдигни се от този сън мъртвешки, във който потоци те дивашкият тиран...“

Съвременниците му я нарекли „румънската Марсилеза“, а днешна Румъния я приема за държавен химн. Брашов, Първото Румънско училище, Петър Берон, Антон Панн /Антон Пантелеймонов/.

Има книги и песни, пред които всичките критици мълчат, защото могат само да застанат мирно и да кажат „Шапки долу!“

Адриан ВАСИЛЕВ

Почина доц.д-р Иван Данилович Забунов – политик от международна класа, борец за българската кауза в Република Молдова, съратник на МФ „Българско наследство“ Балчик, България

Запознанство на Маруся Костова и Иван Забунов в Тараклия, септември 2014 г. Фото: хаджи Георги ЙОВЧЕВ

Запознахме се през септември 2014 г по време на етнофестивала в град Тараклия, център на бесарабските българи и после при проведената литературна среща в град Твардица, най-младия молдовски бесарабски град.

Общуването ни в Интернет започна с пламенното слово на д-р Забунов за родния му край. Той пръв ми разказа за Буджака и ме запали с любов към бесарабските българи. „Вие не знаете как посрещат в родната Твардица! – каза той и тези думи се окаха пророчески. В Литературния клуб Балчик, председател Николай Мирчев, получихме покана за гостуване в Твардица от настоящия общински съветник Галина Желяпова, диригент на Народния женски хор в Твардица. Гостувахме в Културния дом, в Музея. Станахме приятели с Георги Димов, директор на Музея, с Наталия Миткова, с хористките, с преподавателите в Музикалния лицей, с д-р Иван Думиника, а по-късно и с доц.д-р Елена Рацева, проф. Николай Червенков, Мария Червенкова, със семейство Мая и Иван Бодлеви. От 6 години датира сътрудничеството ни и с тогавашния кмет на Тараклия Сергей Филипов, с Надежда Танова, директор на библиотеката, с Виктория Войтович, с Георги Танов и цялото село Казаклия, с тогавашен кмет и сегашен общински съветник Григорий Киор, с депутатката Иванна Кюксал, с неуморимата диригентка Пелагия Чобан, координаторката Зинаида Головчук. Утвърдиха се по-ранните ни връзки с журналиста Димитър Боримечков, с театралата Иван Боримечков, със Сергей Паслар Тези чудни приятелства, с родолюбивия заряд на д-р Иван Забунов, продължават и сега.

Иван Забунов посвещава живота си на науката и родолюбивата дейност на създадената от него политическа организация „Взраждане“.

За него д-р Иван Думиника, учен от Твардица, великотърновски докторант, пише:

„Д-р Иван Забунов завършва училище в род-

ното си село Твардица, а след това – Историческия факултет на Кишиневския държавен университет. От 1971 г. до 1985 г. работи в Института по история към Молдовската академия на науките. В Москва, в Академията на науките, защитава дисертация, посветена на общественото движение на бесарабските българи.

Научната си кариера посвещава изцяло на изследването на миналото на българите от Южна Русия. Неговият труд „Обновената Твардица“ (Кишинев, 1980) (в съавторство) за първи път разкрива историческото минало на родното му село в Буджака. В монографията „Българите в Южна Русия и Националното българско възраждане“ (Кишинев, 1981) ученият отразява участието на бесарабските българи в национално-освободителното и културно движение на българския народ.

Той е съставител, автор и редактор на сборника „Българите в Република Молдова. Организационна дейност“ (София, 2011). Като преподавател на Молдовския медицински университет „Нико-

лае Тестимицану“ (1985–1994) и завеждащ катедра „Политическа история и политология“ доц. И. Забунов предава на младото поколение специалисти знания за историческото ни минало.

Важен е приносът на Иван Забунов в българското национално-културно движение в републиката. Три десетилетия той е идеен вдъхновител и ръководител на първата организация на българите в Молдова – „Взраждане“. Благодарение на неговите усилия бяха приети от властите важни решения по съхраняването и развитието на българската култура в републиката.

Иван Забунов се проявява и в политическата дейност. Като депутат на парламента на Република Молдова (1994–1998), (2019–2020) и дългогодишен председател на Координационния съвет на Бюрото за националните малцинства към Правителството на Република Молдова активно отстоява българските национални искания. До последния си ден всеотдайно се бори за придобиване национално-културен статут на Тараклийския район.

Активната обществена, научна и политическа дейност на Иван Данилович не е останала незабелязана от държавните институции на Молдова и България. Той е носител на почетно звание „Om emerit“, награден с орден „Ordin de Onoare“. Има Почетен знак на Президента на България, награди от Държавната агенция за българите в чужбина.

Вечерта на 14 януари 2020 г., одухотворен и доволен от постигнатото, д-р Забунов ми написа: Маруся, не исках да афиширам много моя късмет, но на теб ще кажа, защото сме съратници. Практически успяхме въпросът за национално-културен Тараклийски район да бъде включен в дневния ред на пленарното заседание в Парламента! Като автор на самия Проект на закона, ще докладвам аз. Имам съгласие с колегите от други партии и се надявам, че с интелект и опит ще имаме достатъчно гласове! Така, че 30-годишните усилия и борба приемат позитивни граници за реално законодателно решение! Ще ти пиша за процесите и процедурите какво става в Парламента! Това е Маруся! Лека нощ!

Надявам се, ще има кой да продължи неговия всеотдаен път!

За международния си принос по съхраняването на българщината във всички сфери на живота, Управителният съвет на Сдружение „Българско наследство“ град Балчик, България, награждава Иван Забунов посмъртно, със специалния плакет на Международния форум „Българско наследство“.

Сбогом, български радетелю! С дълбоко преклонение:
Маруся КОСТОВА, председател на Сдружение „Българско наследство“ Балчик, България

Да си спомним безсмъртните цитати на Васил Левски

1. „Ако спечеля, печеля за цял народ – ако загубя, губя само мене си.“
2. „Аз съм посветил себе си на отечеството си още от 61-во (лето) да му служа до смърт и да работя по народната воля.“
3. „Целта ни в Българско е братство с всекиго, без да гледаме на вяра и народност; ръката си подаваме всекиму, който желае да пролива кръв с нас заедно за живот и свобода човешка.“
4. „Чисто народният мъж дава всичко, па и себе си жертва.“
5. „Времето е в нас и ние сме във времето; то нас обръща и ние него обръщаме.“
6. „Гледай народната работа повече от всичко друго, повече и от себе си да я уважаваш!“
7. „От никоя страна нищо не се надяваме и никому за нищо не се молим. Всичко се състои според нас в нашите задружни сили. Против тях не може противостоя и най-силната стихия.“
8. „Аз съм се обещал на отечеството си жертва за освобождението му, а не да бъда кой знае какъв.“
9. „Ето близо е вече времето да докажем на душманите, че българинът не ще бъде вече роб, а свободен. И който от тях не признае нашите закони и не заживее с нас по същите граждански правила, той в един миг с всичко ще стане на прах и пепел.“
10. „И ние сме хора и искаме да живеем човешки: да бъдем напълно свободни в земята си, там гдето живее българинът – в България, Тракия (и) Македония.“

ОБЩИНА БАЛЧИК
НЧ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ 1959“
ГР. БАЛЧИК

ОРГАНИЗИРАТ

ПО ПОВОД 147 ГОДИНИ
ОТ ОБЕСВАНЕТО НА АПОСТОЛА НА СВОБОДАТА,
ВЪЗПОМИНАНИЕ
ПРЕД ПАМЕТНИКА В КВ. „ЛЕВСКИ“.

КАНИМ ВСИЧКИ ГРАЖДАНИ И ГОСТИ НА ГРАДА,
ДА СЕ ПОКЛОНИМ ЗАЕДНО
ПРЕД ПАМЕТТА НА ВАСИЛ ЛЕВСКИ,
НА 19 ФЕВРУАРИ 2020 Г. /СРЯДА/ ОТ 10:30 ЧАСА.

„Ако спечеля - печели цял народ, ако загубя - губя само мене си!“

В. Левски